

ST·OLAV

K A T O L S K T I D S S K R I F T

N R . 8

81. ÅRGANG
26. APRIL

1 9 6 9

KAPELLET PÅ MARIAHOLM

**NORDENS
BISKOPER
OG
SYNODEN**

(SIDE 120)

**«AFTEN-
POSTEN OG
SYNDFLODEN»**

(ONSDAGSBLIKKET)

**FASTE-
AKSJONEN:
50 000 KR.
TIL BIAFRA**

(SIDE 121)

● Pave Paul VI utnevnte den 12. april kardinal Jan Willebrands til ny leder for Sekretariatet for kristen enhet. Til ny sekretær i Sekretariatet valgte paven den belgiske dominikanerpater Jerome Hamer.

● Paven innleder sin reise til Ugandas hovedstad Kampala den 31. juli, opplyses det offisielt i Vatikanet. Paven vil oppholde seg to dager på det afrikanske kontinent.

● I en tale under gudstjenesten Skjærtorsdag i Laterankirken snakket paven om Kirkens enhet i alvorlige vendinger og advarte mot skismatiske tendenser. Han bønnfaldt de troende om å være loyale mot pavedømmet og hierarkiet og fremholdt at det er krefter i Kirken som splitter den opp i grupper. Disse grupper vokter egoistisk sin autonomi, et selvstyre forkledd som kristen pluralisme og samvittighetsfrihet. (Se en kommentar side 123 i dette nummer av St. Olav.)

● Ifølge Roma-korrespondenten i Catholic Herald skal formennene i de enkelte bispekonferanser ha fått et brev fra kardinal Cicognani i Statssekretariatet hvor det heter at paven mener det er nødvendig å forsvare og understreke Kirkens offisielle standpunkt angående sølibatet. «Den hellige far undervurderer ikke på noen måte de problemer som kan oppstå i dag i overholdelsen av Kirkens bestemmelser om prestenes sølibat,» heter det i brevet ifølge avisen. «Han er også vel kjent med de grunner som fremsettes av de som ønsker å skille prestegeirningen fra sølibatsbudet. Men den overveldende majoritet av prestene er på den annen side overbevist om de tvingende grunner som ligger bak den høyeste læremyndighets beslutning om å bekreftede nødvendigheten av et slikt bud.»

● Jesuitterordenens øverste leder, pater Arrupe har utstøtt to studentprester ved universitetet i Amsterdam av ordenen fordi de har tatt avstand fra sølibatet og nektet å etterkomme sine overordnede krav om at de skal trekke kritikken tilbake.

● New York Times hevdet nylig at en undersøkelse viser at halvparten av de fremtidige katolske prester i USA motsetter seg bestemmelsen om obligatorisk sølibat. Un-

dersøkelsen omfatter elever ved 95 skoler for utdanning av katolske prester.

● Ifølge det velinformerte Newsweek opprettes det nå en kommisjon av teologer fra forskjellige universiteter og forskjellige land. Bladet mener at kommisjonen vil kunne opptre uavhengig av Kongregasjonen for tros læren og gi direkte rapporter til paven.

● Den østerrikske professor Karl Hörmann som var omtalt i forrige nummer av St. Olav i forbindelse med de østerrikske biskopers retningslinjer om den pastorale behandling av rundskrivelsen *Humanae Vitae* har i flere europeiske og amerikanske aviser og nyhetsmagasiner offentliggjort et brev. Dr. Hörmann skriver:

«Jeg må be om at Deres lesere får vite at mitt arbeide i *Humanae Vitae* und *Seelsorge*, et arbeide som ble foretatt på oppfordring av de østerrikske biskoper ikke er ment som noen kritikk av pavens rundskrivelse. Det er en hjelp for prestene når de skal veilede gifte par etter Konsilets og rundskrivelsens retningslinjer. Hverken min rapport eller biskopenes uttalelse beskylder paven for å overse den individuelle samvittighets rolle eller for å neglisjere betydningen av kjærligheten mellom to gifte mennesker. Da jeg antydte at man kunne vente videre studium og fremskritt i disse spørsmål, var dette ikke ment som noen avvisning av tanker i encyklikaen, men som en videreføring av studiet av disse spørsmål.»

«Mange avsnitt i mitt arbeide har blitt gjengitt ukorrekt i pressen.»

GUDSTJENESTER PÅ SØN- OG HELLIGDAGER	Stille messe	Høymesse
OSLO: <i>St. Olavs kirke</i> , Akersveien 5. Biskopen og prestegården 20 72 26. Sogneprestkontoret 20 72 44	9.00 9.45 og 19.00	11.00
<i>St. Hallvard kirke</i> , Fransiskanerne, Enerhauggt. 4, tlf. 67 23 83	8.35 18.00	11.00 —
<i>St. Dominikus kirke</i> , Dominikanerne, Neuberggaten 15, tlf. 55 07 71	8.45 11.30 18.30	10.00 —
<i>Vår Frue Villas kapell</i> , Montebello, Ullernchausséen 52, tlf. 55 81 21	8.30	—
<i>Grefsen kapell</i> , Glads vei 23, tlf. 153244	11.00	9.30
<i>Lunden kloster</i> , Øvre Lunden, tlf. 21 25 87		10.00
ARENDAL: <i>St. Franciskus kirke</i> , Tyholmen, tlf. 22 209	8.00	11.00
BERGEN: <i>St. Paul kirke</i> , Christiesgt. 16, tlf. 15 410	9.00 19.00	11.00 —
<i>Vår Frue kirke</i> , Helleveien, tlf. 57 353 — 57 707	9.30 19.00	— —
DRAMMEN: <i>St. Laurentius kirke</i> , Cappelsngt. 1, tlf. 83 20 19.	8.30	1.30
FREDRIKSTAD: <i>St. Birgitta kirke</i> , Kongens gt. 9, tlf. 11 438	9.00	11.00
HALDEN: <i>St. Peters kirke</i> , Kristian V's pl. 1, tlf. 81 168	8.00	10.45
HAMAR: <i>St. Torfinns kirke</i> , Torvgt. 113, tlf. 23 751	8.30	11.00
HAUGESUND: <i>St. Josefs kirke</i> , Haralds gt. 21, tlf. 23 195	8.30	11.00
HØNEFOSS: <i>St. Theresias kirke</i> , Vesterngt. 5, tlf. 21 266	8.00	10.30
KRISTIANSAND S.: <i>St. Ansgar kirke</i> , Kirkegt. 3, tlf. 24 225	8.00	10.30
LILLEHAMMER: <i>Mariakapellet</i> , Weidemannsgt. 3, tlf. 52 550	—	10.00
LILLESTRØM: <i>St. Magnus kirke</i> , Romeriksgt. 1, tlf. 71 28 85	8.30	11.15
MOSS: <i>St. Mikael's kapell</i> , Ryggeveien 24, tlf. 51 038	—	11.00
PORSGRUNN: <i>Vår Frue kirke</i> , Sverres gt. 26, tlf. 50 793	8.30	11.00
SARPSBORG: <i>St. Olavs kapell</i> (1. og 3. søndag) O. Haraldssonsgt. 49, tlf. 53 765	17.30	—
STABEKK: <i>Maria kirke</i> , Nyveien 17, tlf. 53 77 35	8.30 19.00	10.45
STAVANGER: <i>St. Svithun kirke</i> , Dronningens gt. 8, tlf. 25 534	8.00	10.30
TØNSBERG: <i>St. Olavs kirke</i> , Sandefjordsgt. 1, tlf. 11 949	8.00	10.45
TRONDHEIM: <i>St. Olavs kirke</i> , Prinsensgt. 2a2 Biskopen og prestegården tlf. 21 214	8.45 19.00	11.00 —
<i>St. Elisabeth hospital</i> , Ila tlf. 21 670	6.15	—
KRISTIANSUND N.: <i>St. Eystein kirke</i> , Flintegt. 5, tlf. 72 779	8.00	11.00
LEVANGER: <i>St. Torfinns kirke</i> og <i>St. Eysteins sykehjem</i> , Jernbanegt. 29	8.30	11.00
MOLDE: <i>St. Sunniva kirke</i> , Parkveien 23, tlf. 51 467	8.30	11.00
ÅLESUND: <i>Vår Frue kirke</i> , Nørvesund, tlf. 37 558	8.30	11.00
TROMSØ: <i>Vor Frue kirke</i> , Storgt. 94 Biskopen og prestegården, tlf. 3604	8.15	10.30
<i>St. Elisabeth hospital</i> , Mellomveien 50, tlf. 81 050	6.20	—
BODØ: <i>St. Eysteins kirke</i> , Hernesveien 22, tlf. 21 783	8.15	10.30
HAMMERFEST: <i>St. Mikael kirke</i> , Salsgt. 52, tlf. 1447 (1. VII—31. VIII (St. Elisabeth institutt, tlf. 1392)	19.00 8.00	10.30 10.30
HARSTAD: <i>St. Sunniva kirke</i> , Skolegt. 4, tlf. 61 501	8.00	10.30

SMUKKE ANKLER

Det var nok en gang da synet av en smukk ankel fikk sterke menn til å dåne av fryd. Men det er lenge siden. Likevel går man ikke over til miniskjørt uten stor ståhei og mange misforståelser, dessuten gjentar historien seg også på en måte:

Forrige århundres kvinnemoter og viktorianske tanker om forholdet mellom kjønnene var ikke bare kyske, de dekket også over viktigere samfunnsproblemer. Pave Leo XIII's rundskrivelse om ansvarsforholdet i det den gang nye industrisamfunn ble uglesett av mange solide kristne som følte sin verden truet. Disse sto enkelte ganger samtidig i første rekke når det kom til å rope ut advarsler om sedenes forfall. Det er naivt å hevde at de fleste av dem bevisst spilte på dette som en villedende manøver, de var virkelig antagelig mennesker for hvem det var nærliggende å se de blottede ankler som det avgjørende faresignal i *den siviliserte verden*.

Idag kommer noe av den skremte reaksjon mot slike moteting som miniskjørt og anelsen om en ny, ofte langt mer skremmende åpenhet om seksuelle ting fra mennesker som ikke fatter — eller fortrenger — at det er mer betydelige problemer å bruke tid og krefter og vrede på. Som vi om og om igjen har påpekt er det en gal prioritering av de viktige faremomentene vi ser utslag av. (Undertegnede har forsøksvis også skrevet en roman om fenomenet.) Anklagen rammer i høy grad for eksempel de som kaller seg kristne, de som viker tilbake fra dagens store problemer om krig og fred, sosial urettferdighet, vold og ikke-vold, en farlig økonomisk spekulasjon og diskriminering og bruker sin gode forbitrelse på de blottede legemers syndighet.

De siste ukene har vi sett starten på det meget omdiskuterte program om samlivet mellom mann og kvinne i norsk fjernsyn. Den første reaksjon er forsåvidt alt gammelt stoff: Etter noen skuggeredde forhåndsprotester, endte den innledende fase med en merkbar skuffelse. Det var ikke nok å protestere mot. Programmet virket hverken frivolt eller skadelig de første onsdagene, det hele var ærlig, stillfarende — og en anelse kjedelig. En prest fra den norske kirke minnet om ordene i Skapelsesberetningen om at «de to skal være ett kjød», og kloke fagfolk understreket ellers betydningsfulle ting som det meningsløse prestasjonsjaget i dagens overopphetedde miljø og så dette at kjærligheten mellom to uttrykkes på langt fler intime måter enn hva som kan rommes i en lærebok eller en for rigid norm.

En avistegner streket opp et par som kjøpte TV-apparat på hjemmelån for en eneste kveld — for å kikke. De må ha blitt merkbart skuffet.

Og denne skuffelsen, både hos de som tåpelig nok lengtet etter særlig private detaljer og hos de som ikke fikk protestert er faktisk, etter min mening, interessant.

Hvis man skal være ærlig — og vente ærlighet — skulle man tro at mange bra mennesker så satte seg ned og tenkte over sin protestholdning. Er det andre ting man heller burde kjempe mot med like stor personlig glød? Har man hørt til de mennesker som av en misforståelse

har ansett det for farligere å se to mennesker elske hverandre enn kveld etter kveld, inntil det sløvende, å registrere via dagsnyttskjermen at folk dreper hverandre i krig, i voldskamper, i råde overfall — uten å gjøre noe med det? Har man en stakket stund tilhørt den store gruppe av gode mennesker som liksom har stått på hodet og beskuet verden opp-ned? Er det grunn til at protester mot utnyttelsen av seksuelle emner ikke har virket så veldig troverdige?

Det er riktig at det følger en del, mildt sagt ubehagelige ting med den nye åpenhet om seksuelle spørsmål. Man møter en motbydelig, nesten siklende nysgjerrighet — den kaller forresten mer på medynk. Og man ser hvorledes åpenheten hensynsløst utnyttes i spekulasjonsøyemed og til økonomisk vinning av forretningsmenn, smarte avisledere og halv-kunstnere. Alt dette innrømmes. Og dog:

Gjør ikke noen få TV-kvelder hvor emnene behandles på en redelig måte det helt klart at man, ja, har stått på hodet hvis man har gjort dette til sin viktigste protestoppgave? At man har hatt en gal prioritering av tingene?

Ingen dånte —!

Da engelskmennenes armé for to hundre år siden marsjerte ut av Yorktown etter det endelige sammenstøt og nederlag i den amerikanske uavhengighetskrig, spilte de melankolsk lystig på fløyter og trommer: *The World's Turned Upside Down*.

Det er den dessverre fremdeles.

A. R.

SITUASJONEN I HELLAS

Paris (KNA) En kjent dominikanerpater har sammenlignet dagens politiske situasjon i Hellas med nazitiden i Tyskland. I et brev til avisen *Le Monde* skriver pater Raymond Leopold Bruckberger bl. a.: Grekerne lever idag under en polititerror som kan sammenlignes med Gestapo-regimet: med telefonkontroll, nattlige husundersøkelser, skjulte mikrofoner, trusler, personer som forsvinner osv. — Pateren har levet tre år i Hellas og har nettopp kommet tilbake etter et besøk der. Hver fremmed kan være en spion, venner kan bli forredere, sier han.

UTEN RØDE HATTER

Pave Paul VI utnevnte ved månedsskiftet mars—april 35 nye kardinaler — og sendte noen dager senere ut beskjed om at de røde hattene og enkelte andre ytre tegn på kardinalenes verdighet blir avskaffet. Tidligere fikk en ny kardinal den røde hatten av paven som et tradisjonelt symbol.

Catholic Herald's Roma-korrespondent skriver at utnevnelsene er spesielt interessante fordi de også omfatter et antall residerende biskoper, ansvarlige for bispedømmer forskjellige steder i den katolske kirke idag. Utnevnelsene speiler derfor pavens bestrebelser på også å internasjonalisere kardinalkollegiet. (Som nå består av 136.)

To av de nyutnevntes navn blir ikke offentliggjort.

Listen ser slik ut:

Paul Yue Pin, erkebiskop av Nanking.
 Alfredo Vincente Scherer, erkebiskop av Porto Alegre.
 Julio Rosales, erkebiskop av Cebu, Filippinene.
 Paolo Bertoli, Nuntius i Frankrike.
 Gordon Joseph Gray, erkebiskop av St. Andrew og Edinburgh.
 Sebastiano Baggio, Nuntius i Brasil.
 Silvio Oddi, Nuntius i Belgia.
 Peter Thomas McKeefry, erkebiskop av Wellington, New Zealand.

SYNODEN I OKTOBER:

DE NORDISKE

Efter det ST. OLAV får opplyst fra finske kilder sendte den nordiske biskopkonferansen etter sitt siste forhandlingsmøte i København klare uttalelser til Vatikanet hvor biskopene blant annet uttaler at uttrykket «Der hellige stol» etter deres mening bare bør benyttes når paven personlig har behandlet et spørsmål. I andre tilfeller vil det være riktig å oppgi direkte hvilken instans i sentraladministrasjonen som er ansvarlig for gjeldende stillingtagen eller avgjørelse.

I det offisielle kommunike som ble sendt ut etter København-møtet i annen halvdel av januar het det bare at biskopene hadde behandlet spørsmål i forbindelse med den kommende synode i Roma.

Efter hva det katolske informasjonssenteret i Helsinki (KATT) opplyser har de nordiske biskoper videre sendt bestemte uttalelser etter sin siste konferanse. Biskopene håper, heter det, at det ut av de overveielser om muligheter for samarbeide som har funnet sted vil bli etablert et virkelig samarbeide om behandlingen av viktige spørsmål forbundet med Kirkens liv.

Allerede av denne grunn må bispesynoden komme regelmessig sammen, og synodens stilling må følgelig også styrkes.

Bispesynodens beslutninger trengs først i kraft etter at de er stadfestet av paven. Av den grunn håper de nordiske biskoper at de tidligst mulig blir informert om beslutningenes videre skjebne.

I følge opplysninger som foreligger i det finske KATT, katolsk informasjonssenter, fremsetter Nordens biskoper angående dette en del praktiske forslag. Etter deres mening bør således bestemmelser eller læreavgjørelser som angår hele den katolske Kirke forelegges synoden eller bispekonfe-

Blomster til...

Blomster til flere søsterkongregasjoner i Norge som har fått enklere og mer kvinnelige ordensdrakter. Vi kan da notere lykkelige løsninger på noen av dagens aktuelle problemer ihvert fall. Det kvikker opp.

RED.

Miguel Dario Miranda, erkebiskop av Mexico City.

Guiseppe Paupini, Nuntius i Kolumbia.

Joseph Parecattil, erkebiskop av Ernakulam, India.

John Dearden, erkebiskop av Detroit.

Francois Marty, erkebiskop av Paris.

Jerome Rakotomalala, erkebiskop av Tananarive, Madagaskar.

George Bernard Flahiff, erkebiskop av Winnipeg.

Paul Gouyon, erkebiskop av Rennes.

Mario Casariego, erkebiskop av Guatemala.

Vincente Enrique y Taracon, erkebiskop av Toledo.

Joseph Malula, erkebiskop av Kinshasa.

Giacomo Violardo, sekretær i Kongregasjonen for sakramentene.

Paolo Munoz Vega, erkebiskop av Quito, Ecuador.

Antonio Poma, erkebiskop av Bologna.

John J. Carberry, erkebiskop av St. Louis.

Terence Cooke, erkebiskop av New York.

Stephan Kim Sou Hwan, erkebiskop av Seoul.

Arturo Tabera Araoz, erkebiskop av Pamplona.

Eugenio de Araujo Sales, erkebiskop av Sao Salvador de Bahia.

(Forts. s. 127.)

BISKOPERS SYN

TROEN I PRAKSIS

Biskopene samlet til møte, fra venstre biskop Rüth, biskop Taylor, biskop Gran, biskop Martensen og biskop Verschuren.

ransene til uttalelse før endelig stadfestelse av tingene foretas.

Kirkens sentraladministrasjon må når det gjelder saker som angår bispedømmene, for eksempel utnevnelser, på forhånd tre i forbindelse med de lokale biskoper eller bispekonferanser før en avgjørelse blir tatt. Kuriens innberetninger og rapporter bør videre bli brakt til biskopenes kjennskap før de offentliggjøres i den almindelige nyhetstjenesten.

Den hemmelige behandling av forskjellige saker bør når det er mulig innskrenkes, offentlighet om sakene er snarere en fordel enn til skade.

Uttrykket «Den hellige stol» skulle etter de nordiske biskopers mening bare brukes når paven personlig har behandlet og avgjort en sak. I andre tilfeller må man oppgi hvilken instans i Kirkens sentraladministrasjon som er ansvarlig for en stillingtagen eller en avgjørelse.

*

Disse opplysninger er oversatt fra et tysk dokument og det er selvfølgelig bare ST. OLAV's redaksjon som svarer for ordlyden. Vi har ikke forelagt manuskriptet for noen ansvarlig instans til uttalelse.

Å. R.

50.000 KR. TIL BIAFRA

FASTEAKSJONEN 1969 FOR BIAFRA

Vi kan trygt slå fast at fastetiden for mange av våre trosfeller har fått en dypere og sannere mening når avkall og selvfornektelse omsettes i hjelp til medmennesker i nød.

Det foreløbige resultat pr. 14/4: Vel kr. 50 000,— taler for seg selv.

Da det kommer inn bidrag hver dag på vår postgirokonto vil det endelige resultat bli offentliggjort i neste nummer av bladet.

Caritas Norge sender på denne måten en hjertelig takk til alle for det gode eksempel de har gitt på sann kristen ånd og medmenneskelig solidaritet.

En håper denne forsakelsens og solidaritetens ånd vil vedvare året igjennom og gi seg utslag i fredagsgaven. Vi har påtatt oss en forpliktelse i Vietnam hvor tusener av foreldreløse barn håper på

en håndsrekning fra Norges katolikker. Har du fått en spareglobus?

Harald Taxt
Caritas-Leder

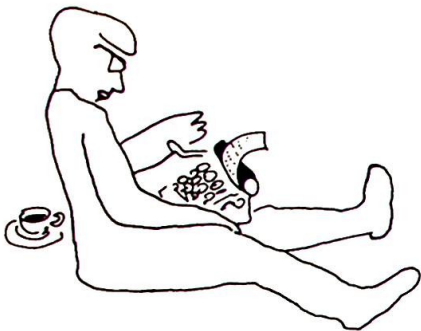

AV PATER
D. J. BOERS

be.» Nå, begrepsmessig er dette bare rotet og sjuasket tenkning, og det trenges en god del hårfine forklaringer og distinksjoner om dette utsagn skal være sant. Det er endog dem som sier at det å reservere en bestemt tid hver dag bare for personlig bønn gjerne kan bety en flukt fra virkeligheten og fra våre medmenneskelige oppgaver og forpliktelser.

Til dette svarer den store reformatoriske teolog Karl Barth at selv om det er sant at bønner er den varige undertone i all menneskelig gjøren og laten, at bønner egentlig ikke kan avbrytes og at

(Forts. s. 127.)

ONSDAGS- BLIKKET

EFTER OSS KOM — VERONICA

■ Aftenposten er en snill avis, ikke dumsnill som Arne Bonde mener at norsk presse stort sett er, men tolerant, med omtanke for sine lesere. Avisen — som blant annet byr på en etter norsk målestokk fremragende dekning av utenriksnyheter — vet at den har råd og plikt til å vise slik hensynsfullhet, det den taper i øyeblikket på sin forsiktighet, tar den visst pent igjen i det lange løp.

En ikke ukjent signatur som Veronica har en slags frikort på å være spydig i all denne nøyaktigheten. På en måte er hun vel en sikkerhetsventil. Som regel går det bra, men det kan klikke stygt. I avisen den 14. april anmeldte hun Haagen Ringnes-programmet «Her og nå» i TV på lørdagskvelden og avfeiet et så alvorlig innlegg som det fra professor Gunnar Myrdal om kløften mellom fattig og rik med følgende:

«Piperøkende Gunnar Myrdal serverte vanlig Myrdal-agitasjon: «Efter oss kommer syndfloden.» Enten det kommer fra mamma, fra junior eller pappa Myrdal, så låter det likt.»

På samme side i nevnte nummer sto ellers referat av noe annet som hendte den lørdagen:

«Du menneske — det du tenker og lar være å tenke, det du gjør og lar være å gjøre har konsekvenser. Du er endel av Kosmos. Også du er ansvarlig . . .»

«Som et mene tekel står ordene å lese ved inngangen til utstillingen «og efter oss» som statsminister Per Borten lørdag ettermiddag åpnet på Universitetsplassen.»

«Der står mer: 85 prosent av jordens befolkning lever uten kloakkavløp, 70 prosent uten rent drikkevann, 50 prosent er analfabeter og 60 prosent av alle dødsfall skyldes direkte eller indirekte sult.»

«I sludd og nordpolskulde foregikk åpningen, og mer enn en time tok den. Men man hutrer så gjerne litt for å høre statsministeren advare mot å leve livet slik at vi må si med Ludvig den 15.: efter oss kommer syndfloden. Og professor Gunnar Myrdal, som var kommet ens ærend over Kjølen for å mane til solidaritet med verdens ulykkelige, har ikke bare ordet i sin makt. Få mennesker har sett mer av verdens nød, og ingen er vel mer klar over at det går mot verdensrevolt og globalt kaos, om vi ikke går inn for å redusere kløften mellom de rike og de fattige. Og når nettopp han, realisten og økonomiprofessoren, sier at vi kan snu utviklingen og unngå katastrofen, om vi er villige til å ofre tilstrekkelig for det, er der

fremdeles håp. NB: om vi er vidsynte og intelligente nok.»

Med to slike referater på samme side skulle teoretisk leserne være tvunget til å ta stilling. Men svært mange foretrekker kanskje spydighetene. I dette tilfelle hjelper de oss dessuten til å flykte nok en gang, på Veronicas «gøyale» anvisning er Myrdal plasert i oppviglernes rekke — og ferdig med det.

«KARAKTERSVIKT»

■ Skal man i det hele tatt gi noe, må det selvfølgelig skje under «betryggende betingelser», for å sitere direktør/redaktør Sverre Munck i Morgenposten, 2. april. I en lederartikkel kommer han ellers med denne oppsiktsvekkende erklæring:

«Å kunne hjelpe et menneske på den riktige måten, slik at det virkelig blir en varig hjelp er imidlertid meget vanskelig. Mennesker som er havnet på det man kan kalle livets skyggeside, er som regel skyld i det selv pga. en eller annen karaktersvikt.»

I en annen redaksjonell artikkel samme dag referer han telegrambyråene for å bringe skandalestoff fra Brasil. Han vet, personlig, at opplysninger om «slavehandel» i jordbruket der borte er misvisende, og han akter for fremtiden å redigere bort misforståelser.

Det er med undring man tenker på Morgenpostens gamle, trofaste leserkrets, det hele må virke noe forvirrende.

Tenk på hvor mye «karaktersvikt» det må være bare i Helder Camaras erkebispedømme!

KUNST FOR MENNESKENE

■ Men for å snakke om noe helt annet: Forrige gang omtalte vi såvidt Stian Sørlies kronikk i Dagbladet 25. mars — og lovet å komme tilbake til den:

«Norsk kulturliv kan virke forvirrende. På den ene siden har man den gode gamle, urokkelige tradisjonalistiske tretheten. Den er ikke så spennende at det gjør noe og kan neppe forvirre noen. Den andre siden derimot byr på en rikholdighet av forvirrende trekk. For eksempel denne vedholdende iveren etter å rive ned grenser slik at begreper og kategorier flyter meningsløst over i hverandre, denne omseggrípene trangen til å ytre seg gjennom ideologiske besvergelses, denne stærblindheten for selvmotsigelser i forkynnelsen, dogmatikken, intoleransen, arrogansen, aggressiviteten, den minimale interessen for konkrete individuelle problemer og den desto større for problemer i forbindelse med abstrakte massegrupperinger, ordklisjeene, den stadig mer iøynefallende mangelen på motforestillinger overfor løgn, hvis den bare er virkningsfull og dekorativ nok i «sakens» interesse, uviljen mot å erkjenne nyanser, selv hvor nyanser vitterlig fins, voldsflørten og den markante tendens til å erstatte klar tanke og klar tale med primitive demonstrasjoner og provokasjoner.

Omhyggelig udefinerte slagord svirrer som bråsite veps om ørene på oss: Fremmedgjøring, konfrontasjon, identifikasjon, kommunikasjon, engasjement, folk, masse, klasse, klassevenn og klassefiende, kapitalister, borgerlige elementer og reaksjonære, utbyttere og profittører, manipulering, eksploatering, kommunisme, sosialisme, revisjonisme, radikalisme, imperialisme osv., osv. i det uendelige. For alminnelige mennesker en grøt av i beste fall ubegripelige og i verste fall grovt villedende lyder.

Jeg innrømmer gjerne at denne åndslivets vimrende drift på slagordflommen, sammen med det heseblesende, hånlige, fleipete, arrogante og humørløst selvrettferdige over «opprøret» skremmer meg. Det vil si, egentlig er det *sporene* som skremmer. I andre situasjoner har tanke løshet og sekterisk arroganse parett seg med idébesatthet og avlet menneskeforakt, meningsterror, vold og grusomhet.

Jeg er ikke blind for at verden befinner seg i en kritisk situasjon. Jeg er hjertens enig i at man går gamle verdinormer etter i sømmene, forkaster vrakgods og ivrig utforsker nye veier for å møte tidens opptårnende problemer. Men jeg kan ikke se noen trøst i at en aktiv seksjon av kulturlivet i en slik situasjon reagerer på utfordringen med å gi seg sine sanser i vold.»

Det være hermed, nok en gang i St. Olav, være bekjentgjort at dette er fornuftig tale. Og vi har ventet lenge på en smule fornuft i omtalen av dagens kunst.

DANSK HILSEN

■ Redaksjonen har mottatt mange brev i det siste, sinte og glade. Her er ett av den siste typen, fra Virum i Danmark:

Kære St. Olav,

Den sidste tids mange arrige og begejstrede breve fra læserne inspirerer også os helt hernelde til at give vort besyv med — og nu sidst «frater Candidus's takk og farvel» — der må skrives: et begejstret tak for et spændende, indholdsrigt og uhyre inspirerende katolsk tidsskrift; en stadigt rindende kilde, som vi her gør os klogere ved at citere fra.

Men det med fr. Candidus' afgang lyder nu slem; i den hastige «skumning» el. «skimming» af ethvert nys ankommet nummer var det jo nok den spalte, man ofrede flest øjne på, inden man senere gennemgik hele bladet grundigt fra en ende af.

Hvad vil mon fr. Candidus stille op med alt det stof, alle de meninger, han nu gennem 15 år er så vant til akkumulere, at det må registreres gennem rygmarven? Måtte der ofte være «et hull han kan stå hos og fylle»!

Med en hjertelig tak til fr. Candidus og til den øvrige redaktion.

Bidda Wohlert.»

BBC-PÅSKE

■ Og så tilslutt: se på TV-programmet fra BBC første påskedag.

Er ikke det noe for programlederne på Marienlyst å notere seg? En TV-redaksjon — kanskje verdens beste for tiden — som tar den kristne påskehøytid alvorlig — og lar høytiden prege store deler av sendetiden.

ANDREAS LEGMANN

RØSTER I KIRKEN

IKKE-VOLDS-METODER

«Publik: Paven sier i sin rundskrivelse Populorum Progressio at en av hovedårsakene til krig ligger i de sosiale spenninger. Både de farvedes leder Martin Luther King og den syd-amerikanske presten Camillo Torres ønsket som kristne å fjerne sosial urett. Den ene grep til våpen, den andre ga avkall på en slik utvei — hvem av disse er modellen for et kristent menneske idag? Kan både pasifismens teologi og revolusjonens teologi finne en begrunnelse i Kristi efterfølgelse?»

Kardinal Alfrink: En overbevist pasifist har engang sagt at en pasifist og en som kjemper for revolusjon med våpnmidler er enig om én ting, stilt ansikt til ansikt med sosial og politisk urettferdighet: de kjemper begge mot denne urettferdigheten. Og han sier også: Når det ikke finnes noe alternativ mellom dette å resignere overfor uretten og å kjempe mot den

med våpen i hånd, så ville han stille seg på de revolusjonæres side.

— — —
Vi oppfordres til å arbeide for en revolusjonær forandring av menneskenes elendige kår i store deler av dagens verden. Vår revolusjon må være en ikke-voldsrevolusjon. Vi må forstå at mangelen på nødvendige reformer driver lidende mennesker i sin fortvilelse til å gripe til våpen, men vi må samtidig forsøke å utvikle ikke-voldsmetoder i kampen mot urettferdigheten. Det at vi gir avkall på våpnmidler må ikke bety en anerkjennelse av status quo.»

(Fra et intervju med kardinal Alfrink, formannen i den internasjonale Pax Christi-bevegelsen i det vesttyske bladet Publik.)

PAVENS UTTALELSER

«Paven har sjelden brukt et kraftigere — noen vil kanskje til og med si desperat — sprog enn i sine uttalelser i påsken om opprøret i Kirken. Tonen i hans ord var faktisk nesten mer alarmerende enn de begivenheter som gikk forut for talen.

Dette fører ufravendelig til den tanke at det trenges noe mer konkret enn rene appeller for at det skal svare til situasjonen i dagens Kirke. Tidligere

kriser, atskillig hardere kriser enn den nåværende, har til slutt bare blitt løst ved resolutt handling . . .

— — —
Vår tids krise har oppstått under et stort reformarbeide, ikke på grunn av at det manglet reformer. Før-reformatoriske forsøk på nydannelser førte til et lignende kaos, gode menn hadde delte meninger om hvor det var mest nødvendig med forandringer. Tiltakene etter Reformasjonen var nesten for vellykte, de trygget den katolske kirke mot angrepene i tre århundrer, med de førte samtidig nådeløst til at Kirken stivnet innenfra.

Efterpå kom det første Vatikan-konsil hvor paven offisielt ble erklært for å være ufeilbar i sin tolkning av tros- og moralspørsmål — og nok en gang ble Kirken splittet.

Hvordan overlever Kirken alt dette på annen måte enn ved at forsynet gir den nye løsninger på nye problemer, i hver tidsalder? Dagens opprør og pavens pessimisme må bedømmes på bakgrunn av den verdensomfattende motstand mot disiplin og offisiell bekymring om konsekvensene av dette. Hvordan kan paven bli hjulpet i hans ensomme og skremmende oppgave?

(Forts. n. side)

TODAY'S TELEVISION

BBC-1

- 9.0-9.25 Magazine for viewers from Pakistan and India.
10.30-11.30 Holy Communion Service from Bradford Cathedral.
11.55-12.25 Pope Paul gives his Easter Blessing from St Peter's in Rome.
12.30 Farming: Ted Moulton challenges farmers to an agricultural battle of wits.
12.55 Make It My Place: Domestic design problems in a bathroom.
1.25 Scarlatti's 'Stabat Mater': An oratorio from St Woolos Cathedral, Newport, Monmouthshire.
2.25 News. 2.26 The Lost Peace: History of Disillusionment 1918-1933, narrated by Sir Michael Redgrave.
2.51 Film: 'Welcome Stranger' (1946): Brash young locum (Bing Crosby) wins over elderly small-town GP (Barry Fitzgerald) through singing, surgery and social service.
4.35 Going for a Song: Connoisseurs explore the world of antiques.
5.0 Star Choice: Dinsdale Landen introduces a vintage episode of the espionage series, 'The Mask of Janus.'
5.55 Ken Dodd and the Diddymen. 6.5 News.
6.15 The Eight Days of Easter: The Passion, told by Patrick Garland, and sung by the parishioners of Currie Kirk, Midlothian.
7.25 Dr Finlay's Casebook: Andrew Cruickshank, Barbara Mullen, Bill Simpson in 'The Greatest of These is Charity.'
8.15 Film: 'The Song of Bernadette' (1943): Cinebiography of Bernadette of Lourdes (Jennifer Jones) based on the Franz Werfel novel.
10.45 Omnibus presents 'What the Dickens!': Philip Collins performs extracts from the works of Charles Dickens, with anecdotes and insights into the author's character.
11.40 Weather. 11.42 The Eight Days of Easter (repeat).

EN KLOVN

Bispegården i Akersveien er pusset opp, også min manesje er nymalt og fin. De underligste ting kom selvfølgelig for dagens lys under arbeidet, bak bokhyllen med de åtti mørke årganger av St. Olav var det en grønn havedør som kom til syne. Bak en annen vegg, nærmest en skrått oppstilt finerplate lå en bankbok på syv kroner og godgjorde seg.

Den dagen jeg fikk flytte inn igjen var jeg overmåte stolt, var ikke til å snakke til. Gjorde ikke noe særlig hele dagen, bare røkte altfor dyre sigarer og glante rundt på herligheten. Blåste vekk støvkorn.

Det ringte i telefonen — en venn fra en avis i Akersgaten ville stikke oppom. Jeg var mer enn parat til å ta imot besøk, jeg glødet av imøtekommenhet. Nå skulle jeg da vise dem hvor fint jeg hadde det i dette huset tross alt. Vel, han skulle komme om cirka ti minutter, jeg begynte å snuse etter de siste støvkorn. Nå skulle det skinne av oss.

Tre minutter senere kom imidlertid en glad pastor M. fykende inn til meg, plaserte en diger pakke på bordet og sa: Den er til deg, bare pakk den opp. Den er til deg!! Står alt bra til? Din kone er velkommen i Mariakongregasjonen, husk det.

RØSTER I KIRKEN

(Forts. fra forrige side)

Store forhåpninger knytter seg til Bispesynoden som skal finne sted om seks måneder. Seks måneder er ikke lang tid, stormfulle tider etter alle tidligere Konsiler har vist at det tar årtier å finne frem til effektive løsninger på problemene som oppstår. Seks måneder er lite bare til å gjøre de forberedelser som nå synes nødvendige for å gjøre Synoden til noe mer enn en rådgivende forsamling. Synoden i Roma vil bli en avgjørende prøve på kollegialiteten og på den gode vilje i biskoper fra alle jordens kanter når de kommer sammen, ivrige etter å handle med paven, ivrige for at han skal handle i fellesskap med dem.»

(En lederartikkel i Catholic Herald etter påske.)

Jeg famlet med pakken, så tvilende på pastoren og på klokken. Pakken kunne jo ligge, den var kanskje ikke til meg engang? Utenpå sto det REDAKTION KATOLSKE PRESTEGARD.

Bare pakk den opp, bruk saksen, det går fortere, sa pastor M. og gikk rundt i rommet av fryd. Pakk den opp, hvem vet...?

Jeg aner ikke hva han mente med det, men jeg tok nå saksen. Etter et siste blikk på klokken, stakk jeg nølende et hull i pakken. Saksespissen sank inn i noe bløtt og mørkt og uforståelig.

Hardere, sa pastoren og viste med hånden foran øynene mine. Hardere.

Rasende skar jeg inn i djevelskapen og rev — og alt ble grått og fremmed. Ut av selve omslaget hvirvlet plutselig tusener av små ulldeler, et slags beskyttelsesmateriale, det minnet om innholdet i en av de gamle dynene. Jeg fikk stoffet i øynene, i ørene og i munnen, tre ukers rengjøringsarbeide på kontoret ble tilsynelatende gjort til intet da alt begynte å dale.

Fra døren hørte jeg gjennom det grå sneværet pastor M.s stemme: Nå er jeg kvitt pakken, den var til deg, ikke sant?

Så løp han for å ta en telefon fra Folkeregisteret eller noe lignende.

Jeg tilbrakte de neste fem minuttene med å rydde rommet, kattvaske gulvet, blåse rent bordet, luften dressjakken, bli kvitt pakken. (Den var selvfølgelig ikke til meg. Den inneholdt noen tyske bønnebøker, jeg stirret på dem med hat i hjertet.)

Så satt jeg til slutt trett i stolen og glante slapt fremfor meg de siste sekundene før min avisvenn kom.

Er det her du sitter og driver dank? sa han lystig.

Jo, når jeg ikke mottar bønneskrifter, svarte jeg matt.

Han nikket, full av forståelse. Det gikk nok mye rart for seg i den katolske kirke til daglig som rammet uskyldige.

● Herder forlag i Sao Paulo i Brasil har sendt ut en utgave av den nederlandske katekisme i portugisisk sprogdrakt under tittelen O Novo Catecismo. I et forord sier byens erkebiskop kardinal Rossi at en kardinalkommisjon har foreslått forandringer i teksten, «noe vi er helt enig i». Vi håper at de som er ansvarlige for boken opptar forandringene i teksten og følger kommisjonens anvisninger. Når dette er gjort, vil vi senere gjerne gi vårt Imprimatur.

ÅGE RØNNING:

PATER

Den britiske fotballstjernen Stan Matthews leverte glimrende wing-spill da han var 46 år. Pater Arno J. L. Gerritsma — forkortet til pater Arno — er når han runder de 50 den 5. mai ihvert fall bispedømmets ubestridte autoritet på hele banespillet, det være seg når det gjelder den hollandske klubben Ajax' videre skjebne i Europacupen, Lyns internasjonale visitter eller tribuneforholdene på Volkspark Stadion, Hamburg. Han gjør gladelig valfart — hvis det hadde vært mulig — til Mexico City for å se det kommende VM, og undertegnede har for eksempel opplevd at han på en tilfeldig, ikke så alvorlig ment forespørsel har kneppet opp vinterfrakken i tyve graders Oslo-kulde utenfor Deichman for å tegne med hendene på sitt bryst klubbfarver og monster.

Det er en side av åsne presten.

En annen kan man lytte seg til i bakgatene på Grønland. Uteliggere og alkoholikere på sin tragiske ti timers spasertur rundt kvartalene stopper og spør etter pater Arno. Disse menn, ribbet for prestisje, har neppe hørt hverken om den hellige Thomas eller dagens Synode-spørsmål hva disse katolikkenes angår. Men de vet utmerket godt at Arno bor i klosteret på Enerhaugen og er til å stole på. Engang overlot to av dem til pateren å skifte i en vanskelig æresgjeld-sak til og med. Det sto om en halv halvflasje.

Det er altså en annen side av ham.

Hvis man så, bare for ordens skyld, vil ta med noen andre ting er det nødvendig å nevne:

Han er bispedømmets ungdomsprest, han er formann i komiteen for religionsundervisning av katolsk ungdom i realskolealderen. Han har formannshvervet i presterådet — og han arbeider som prest og sjelesørger i fransiskanernes menighet i Oslo Øst.

Stillingen som ungdomsprest er spennende nok i seg selv. Som han selv påpeker i en samtale har det relative i den materielle verden ikke gått opp for de unge ennå, de er for umodne til å fatte det. En motorsykel kan bety uendelig meget en stund — og det nytter ikke med tvang. De unge må få vokse opp og lære om dette i en viss frihet.

Man må også ta en viss risiko. Vi må gi dem, via sommerleire og andre

ARNO I SEMIFINALEN

arrangementer, små ting som senere kan bety et visst holdepunkt når de for alvor orienterer seg i verden. Før begynte man med å holde de unge i geleddet med noe som nærmet seg tvang — og mistet altfor mange senere når de skulle frigjøre seg. Idag er det en tendens til å gå den andre veien: Først må de på en måte frigjøre seg som mennesker, bli voksne.

— De unge aksepterer ikke lenger alt — og man må ta hensyn til det, sier pateren. — Det er viktig at man

— De fant det kjedelig før også, men da godtok de det, bundet av en streng disiplin.

Det er nemlig spørsmål om de er modne nok når de oppdager verden — og alt den har å by på, sier pater Arno. — De blir lett overlesset med inntrykk.

Det behøver i seg selv ikke være noe galt i dette at de ennå ikke helt erkjenner at det også er alternativer. Det hele er jo en modningsprosess.

— Og gikk på Volkspark Stadion?

— Javisst. Glimrende, hardt spill.

— Hør her, vi må snakke alvor nå. Hva skal skje i presterådet, det virket som det rene generasjonsskifte å se siste valg?

— Jo, det ligger vel i luften i hele Kirken. Ellers må vi arbeide videre på å unngå at presterådet blir en slags klagemur, vi vil skape positive løsninger. Det finnes mange problemer som angår prestene personlig. Hva med de prestere som i årene fremover må ta avskjed i høy alder? Før fikk vi udmerket hjelp av søstrene, men det er ikke så sikkert at søstrene makter dette lenger. Og det er ikke engang sikkert at det er god løsning lenger heller.

— Og videre . . . ?

— Jeg så Uwe Seeler i aksjon under kampen i Hamburg. Han er ikke helt ut den samme mer, men bevares for jubel. Der Uwe . . .

— Ja, ja. Men hva med planene for religionsundervisningen?

Vi har klar en fortsettelse av undervisningsplanen for det niende skoleår og videre. Men mer og mer har jeg personlig begynt å studere på om det trenges en mer radikal løsning av problemene, det blir vanskeligere og vanskeligere å få samlet elevene, delvis skyldes det urimelige avstander og annet skolepress.

— Hva tenker De så på?

— På mulighetene for å konsentrere seg helt om et toårig konfirmantkurs — og derefter si til de unge at de så må ta ansvar selv for utbyggingen av sine kunnskaper.

— I praksis vil det så si . . . ?

— At man fikk et slikt kurs i åttende og niende skoleår — og så fering. Et hakk senere enn vi bruker idag.

— Og ellers, pater Arno, noe nytt fra Holland?

— Vel, Ajax er i fin form og . . .

— Nei, nei. Jeg tenker på de hollandske katolikker og alt bråket.

— Nå, det. For øyeblikket tror jeg det foregår en nokså kraftig aksjon der mot eksperimentene.

— Det må blåses for frispark av og til?

— Noe slikt, ja.

i hvert fall forsøker å skape et visst miljø, en atmosfære. Det er veldig viktig at de unge får noe «å tygge på».

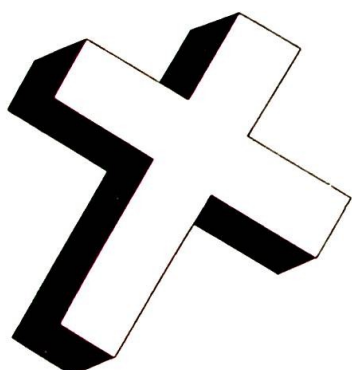
— Mange ting virker kjedelige på dem, hva?

Har De fått sett noen vårkamper i det siste?

— Jo, vi var i Hamburg på en ungdomskonferanse forleden. Jeg hadde et par ettermiddagstimer fri . . .

«DETTE ER GUDS SVAR»

«I evangeliet fremstilles apostelen Thomas som det klassiske eksempel på hvordan vi ikke skal tro. Han får en kraftig bebreidelse, og den innebærer en lærdom som vi troende fra det tyvende århundre har mer bruk for enn tidligere generasjoner av katolikker. Troen som det er tale om, gjelder Gud, og Gud er et mysterium, en hemmelighet for oss. Riktignok kan vi peke på Guds åpenbaring. Han har gitt seg til kjenne for oss. Vi kan lese Bibelen, vi kan høre kirkens forkynnelse og lære kristendomskunnskap. Vi har våre religiøse erfaringer og opplevelser i bønn og betraktning, i gudstjenester

og sakramentale handlinger. Men til tross for alt dette er Gud fortsatt et mysterium, den som ingen av oss har sett eller hørt. Og det betyr at Han likevel kan være der hvor vi allerede har gitt opp håpet om å finne Ham.

Jeg har inntrykk av at vi har noe å lære av dette. I våre dager tales det meget om troskrise. Mange føler seg usikre i sin tro. Det forekommer dem at eldgamle sannheter holder på å vakle overende. Dette gir en ubehagelig følelse av usikkerhet. Noen kjenner kanskje for første

gang i sitt liv tvil og begynner av den grunn å tvile på seg selv, sin egen tro, sitt forhold til Gud og Kirken.

Men la oss endelig vokte oss for overdreven angst. Det at vi kjenner tvilen i oss må ikke gjøre oss fortvilet. Det kan være en modningsprosess vi må igjennom. Jeg spør meg selv om det ikke er noe lignende i veien med oss som det var i veien med Thomas. Har vi egentlig oppfattet riktig hva det betyr: å tro. Har vi virkelig akseptert i vårt liv: Gud, Kristus, Kirken, Sakramentene, Guds ord *som mysterier*, dvs. som noe som vi aldri får fullt innblikk i, aldri får forstått fullt ut, aldri får formulert fullstendig, til tross for kirkens veiledende hjelp og forklaring.

Kanskje har vi ved vår tro stolt for meget på menneskelige argumenter som akkurat den gangen virket så overbevisende på oss. Kanskje næret vi et stille håp om et eller annet eller følte vi et personlig behov som akkurat da syntes å bli oppfylt ved å være troende. Men vi må dypere inn i sakens kjerne. Vi må *søke* Gud gjennom troen, *søke* Ham i kirken, i sakramentene, i Hans ord. Og dette å *søke* Gud vil vel alltid medføre et moment av usikkerhet. Vi kan komme opp i en lignende situasjon som Thomas kom opp i etter Kristi død på korset. Vi kan føle oss sviktet på en måte og savne det faste holdepunktet vi kjente før. Og da kan det bli fristende å kreve argumenter eller et klart sprog som ikke er til å misforstå.

Thomas krav om et synlig tegn ble oppfylt men den kraftige bebreidelse som Kristus samtidig sendte til hans adresse gjør det klart at vi neppe kan regne med en slik imøtekommenhet fra Guds side. Gud gir ikke argumenter etter kommando.

Men hva så når vi plages av tvil og usikkerhet?

I Markus-evangeliet står det en beretning om en far som kommer med sin syke sønn til Jesus for å få ham helbredet. Faren føler seg svært usikker og sier til Kristus: «Jeg tror, Herre, men kom min vantro til hjelp.» Gutten blir så helbredet.

Her fremsettes ikke krav om tegn eller argumenter. Her blir det bedt om den kraft en finner i en sterk tro. Og denne bønnen blir hørt uten noen bebreidelser fra Kristi side.

— Dette er Guds svar.»

(Pater Arno i en preken i St. Halvard kirke.)

En ny sykepleieskole ved Nsambya hospital i Uganda — et Caritas Norge-prosjekt for utdannelse av afrikanske sykepleiere og jordmødre — er allerede innviet og i bruk.

Nordiske katolikker har skaffet dekning for alt nødvendig undervisningsmateriell, møbler og annet innvendig utstyr på skolen. Råbygget er bekostet av Norsk Utviklingshjelp.

Her følger en rapport om projektet og innvielsen:

I juni 1967 bevilget Norsk Utviklingshjelp et tilskudd til bygging av skole for sykepleiere og jordmødre. Skolen ble ferdig i januar i år og høytidelig innviet 20. februar.

Den er spesialbygget for sitt formål: 4 store, lyse klasserom kan undervise 176 elever. 2 store demonstrasjonslokaler med moderne kjøkkeninnredninger, demonstrasjons-senger osv. Videre finner vi et stort amfiteater for fellesundervisning for begge elevgrupper, et romslig bibliotek med audio-visuelle hjelpemidler, kontorer for undervisningslederne, lagerrom for undervisningsmateriell og et lite lærerværelse som også tjener som konferanserom.

Råbygget er bekostet av Norsk Utviklingshjelp, mens Caritas Norge ved innsamlinger blant Nordens katolikker har skaffet dekning for alt nødvendig undervisningsmateriell, møbler og annet innvendig utstyr.

Tilsammen var budsjettet på kr. 1 051 350, et beløp som ikke er overskredet.

Ved åpningen falt det mange lovord om den hensiktsmessige bygning. Tegningene er utarbeidet av arkitektfirmaet Hughes & Polkinghorne og arbeidet utført av Associated Builders and Technicians Co. Ltd., som har fullført skolen på kort tid.

De afrikanske elevene kommer fra alle kanter av Uganda, og tas ut på grunnlag av sine resultater etter fullført «Secondary School» (en 4-års skole etter grunnskolen). De får her en utdannelse over 2 år og 9 mndr. — og deres kvalifikasjoner tilsvarer da norsk sykepleie- og jordmorutdannelse.

I undervisningstiden får de sin

ST. OLAV

KATOLSK
TIDSSKRIFT

Arsabonnement kr. 25,—

CARITAS- PROJEKT I AFRIKA INNVIET

praksis ved Nsambya Hospital som ligger i samme område, har ca. 250 senger, hvorav 66 på fødeavd., og eies og drives av samme organisasjon: Fransiscan Missionary Sisters for Africa.

Etter fullført utdannelse er sykepleierne sikret gode stillinger — enten på et av de mange misjonshospitaler eller på et av statens sykehus. Etterspørselen etter vel kvalifiserte sykepleiere og jordmødre er stigende — i takt med utbygningen av landets helsestell.

Ved innvielsen ble det i en rekke taler gitt uttrykk for takknemlighet for det banebrytende arbeid som er nedlagt av Fransiscan Missionary Sisters for Africa, som siden 1903 har virket i Uganda, og bekjempet underernæring, spedalskhet, kopper, tbc, malaria og andre tropesykdommer.

Det ble holdt taler av erkebiskopen av Kampala, Emmanuel K. Nsubuga, Norges ambassadør Rindal og av pastor H. Taxt fra Caritas Norge.

Moder Anselm fra F.M.S. takket i en frisk og hjertelig tale for den stor-

slåtte gaven fra det norske folk, Caritas Norge og Nordens katolikker.

F.M.S. vil stå ansvarlig for driften i årene fremover. Utgiftene dekkes delvis av elevenes skolepenger, delvis ved tilskudd fra den uganesiske stat og delvis ved tilskudd fra søstrene.

Åpningshøytideligheten ble dekket både av den lokale presse og Ugandas TV. Norges stedlige U-hjelprepresentanter Aasland og Vetlesen var tilstede og ga uttrykk for sin tilfredshet både med bygget og det tempo prosjektet var gjennomført med.

TROEN I PRAKSIS (Forts. fra s. 121.)

mennesket ville falle fra nåden om han ikke lenger ba, så er det også sant at bønnens varige undertone fra tid til annen på en spesiell måte må finne et særegent og aktuelt og konkret uttrykk. Det må gis bestemte øyeblikk i et menneskes liv hvor denne almene undertone blir til noe for seg selv og hvor mennesket ikke gjør annet enn å be «her og nå».

Han som ber med et troende og kjærlig sinn vil erfare at i bønningen flykter man ikke fra livets harde virkelighet. Det er tvert om nettopp i bønningen at man når frem til en skjult, dypere dimensjon av virkeligheten hvor man liksom lærer å se og vurdere virkeligheten i et videre perspektiv. Fordi man lærer å se den der med Herrens egne øyne. Det er nettopp derfor at bestemte bønnestunder eller øyeblikk avsatt til bønn er så nødvendige for ikke å tape hele virkelighetens perspektiv. Især er de nødvendige om ikke vår berømte «medmenneskelighet» skal bli sosialt mas — eller, enda verre — sentimentalitet. Eller det verste av alt: en god anledning til selv å «slappe av». Menneskets evne til å holde seg selv for narr er sandelig nesten uendelig.

Daglig personlig bønn er på en spesiell måte også nødvendig for å holde vårt trossyn klart og rent. Det gir noe fundamentalt i det kristne liv, noe man ikke kan lære av bøker alene. Paulus øn-

sker at «vår kjærlighet» må bli mer og mer rik på innsikt og dømmekraft. Idag er det så mange ting som fallbys på det teologiske og filosofiske og ideologiske marked. Og de fallbys på en slik måte at det skapes et inntrykk av at vi nå endelig har fått tak i det avgjørende på området. Ikke bare det siste, men det avgjørende. Om en stakkar ikke ser det slik, blir man med engang stemplet som «mørkemann» eller det som verre er: «gammeldags». Det ville likevel være fornuftigere å huske Chestertons ord om at en ting som er sann tirsdag, ikke behøver å bli usann fordi om det idag har blitt onsdag. Fra tid til annen fristes man til å tenke at den tiden har kommet som apostelen taler om: at menn «etter sine lyster tar seg lærere i mengder fordi de stadig må høre noe nytt». Om vi ikke skal falle for den fristelse «å snu det døve øre til Guds sannhet og vende oss til sagn», da trenger vi til visdom, en innsikt som vil gjøre det mulig for oss å skjelve det som er sikkert fra det som fremdeles bare er hypotetisk, det som er av Gud og det som sikkert ikke er det selv om det blir presentert i skarpsindige vendinger og i en glimrende stil. Det som det gjelder er «å bli klar over de ting det kommer an på». Kanskje ville vi få langt mindre uro i Kirken idag, om vi hadde flere hvis omdømme ikke var formet bare

ved å sitte ved de lærde og dosentenes føtter, men ved å sitte ved Herrens føtter i daglig og personlig bønn. Vi kunne alle ha godt av å meditere litt over Kierkegaards ord: «Det arkimediske punkt utenfor verden er et bedekammer hvor en sann bedende ber i all oppriktighet — og han skal bevege jorden.»

UTEN RØDE - - -

(Forts. fra s. 120.)

Joseph Höffner, erkebiskop av Köln.
John Joseph Wright, biskop av Pittsburgh.
Jan Willebrands, sekretær i Sekretariatet for kristen enhet.
Mario Nasalli Rocca de Cornegliano, prefekt for de apostoliske palasser.
Mgr. Sergio Guerri, proprefekt i den pavelige kommisjon for Vatikanstaten.
Jean Danielou S.J.

Den sistnevnte, en verdenskjent teolog forfremmes direkte fra prest til kardinal.

Den yngste på listen er den koreanske Kim Sou Hwan som er 47 år gammel. Gjennomsnittsalderen for de nytnevnte er 58.

«Bær hverandres byrder», Gal. 6, 2.

CARITAS

Oslo bispedømmes sosialarbeide.

Send din gave til:

CARITAS, Fagerborggt. 17, Oslo 3.

Telefon 69 30 15

Postgiro 202 088 - Bankgiro 40/42.696

Kontaktklubben for eldre og enslige

åpent hus hver onsdag kl. 11—15,
i Europahjemmet, Fagerborggt. 17 II,
Oslo 3.

FYRINGSOLJE

brukes av

St. Olavs kirke	} Oslo
Bispegården	
St. Joseph's Institutt	
Vor Frue Hosp. Nerveavd.	
St. Dominikus kirke	
Lunden Kloster	} Arendal
St. Elisabethsøstrenes Pleiehjem	
Sta. Katarinahjemmet	
St. Franciskus Kirke	
St. Franciskus Hosp.	
St. Pauls Kirke	} Bergen
Vår Frue Kirke	
Marias Minde	
St. Franciskusøstre- nes Moderhus	
Øyenklinikken	
St. Josephs Hosp., Drammen	} Hammer- fest
St. Torfinns Klinik, Hamar	
St. Elisabeth Inst.	
St. Mikals Kirke	
St. Mikals Prestegård	
St. Theresia Hosp.	} Hønefoss
St. Franciskus Hosp.	
St. Magnus Kirke	
St. Magnus prestg.	
St. Elisabeths Hosp.	
Vår Frue Kirke	} Lillestrøm
Bispegården	
St. Olavs Kirke, Bispegården	
St. Olavs kirke	
St. Olavs Prestegård	
St. Olavs Klinik	} Tromsø
	} Trondheim
	} Tønsberg

Ved bestilling av olje:

Oslo 68 34 60 - Service 68 34 69

FØRSTE RETRETT PÅ MARIAHOLM

Det kristne fellesskap blir hovedemne på den retrett som skal holdes på Mariaholm fra onsdag 11. juni til søndag 15. juni. Retrettleidere blir pater Müller fra Trondheim og pater Arno fra Oslo.

Legmannsrådet avholder denne retrett i samarbeide med Fransiskushjelpen, den siste har påtatt seg det praktiske arrangement. Alle norske katolikker er velkomne til å delta. Det blir en enestående mulighet til å møtes med legfolk fra hele landet og samles ved gudstjenester, foredrag, samtaler og rekreasjon.

Formiddagsprogrammene vil bli preget av ro og meditasjon, mens ettermiddagene vil bli benyttet til å ta opp aktuelle emner og praktiske problemer.

Ankomst til Mariaholm onsdag efter-

middag 11. juni. Avreise søndag 15. juni efter høymessen.

Det vil bli ordnet med busser til og fra Oslo. Alle deltagere vil få disponere eneværelse hvis de ønsker det.

Pensjonspris og retrettaugift: kr. 150,-. Påmelding innen 10. mai.

Vi anbefaler alle som er interessert å melde seg snarest.

Plass vil bli reservert etterhvert som

påmeldingene kommer inn. Det vil bli plass til ca. 35 deltagere.

Send opplysning om navn, adresse og alder, og om De ønsker eneværelse.

Påmeldingen og alle henvendelser angående retretten skjer til:

FRANSISKUSHJELPEN

Enerhauggt. 4, Oslo.

Tlf. 67 23 83, kl. 11—13.

FRANSISKUSHJELPEN, OSLO

Enerhauggt. 4 - Tlf. 67 23 83

Kontortid 11—13

Alle dager unntatt lørdag

LEGMANNSRÅDET OSLO KATOLSK BISPEDØMME

Kontortid hver onsdag kl. 18—20 i

Akersvn. 5, 1. etg. Tlf. 20 72 26

Menighetspleien

har midlertidig sitt kontor på St. Josephs
Institutt hver onsdag fra kl. 11—12.

KATOLSK INFORMASJON

P.boks 3664 gl.b. Oslo 1.

HUNGERSTREIK

Lausanne (KNA) — En gruppe katolske og protestantiske ungdommer har gjennomført en tre dagers hungerstreik i Lausanne. De ville protestere mot den avgjørelse biskopen av Genf, Fribourg og Lausanne, Francois Charrier traff om å forby alle såkalte «interzelebrationsfeiern».

I en uttalelse fra de unge heter det bl. a.: Vi kan ikke vente på våre kirkers fulle enhet. Vi virkeliggjør denne enhet i bønn og ved brødets brytelse.

NYE VAKRE

krusifiks - kors - lys - 1.komm.-
bilder og kort ankommet fra uten-
landske benediktinerklostre og
kunstverksteder.

Besøk oss fra kl. 9—16, lørdager
9—14 eller ring eller skriv.

ST. OLAV BOKHANDEL

Akersv. 5, Oslo 1. Tlf. 20 72 48

LEGMANNSRÅDETS ÅRSRAPPORT

LESERNE SKRIVER

TROEN ALENE?

I samsvar med biskopens nyttårsønske om at den religiøse voksenopplæring måtte bli gitt høy prioritet, nedsatte Legmannsrådet i januar et utvalg med Dagfinn Føllesdal som formann for å arbeide aktivt med saken. Man tok sikte på, ikke bare en ajourføring etter Konsilet, men også en innføring i grunnlaget for vår tro, med en kombinasjon av foredrag og selvstudium, fordelt på intensivkurs over to søndager og semesterkurs supplert med brevkurs. Foreløpig måtte man konsentrere seg om intensivkursene, som skulle gi foredrag og samtaler om konsilemner.

I løpet av høsten ble det holdt kurs i Porsgrunn og i Kristiansand. Biskopen bevilget kr. 1000 for høstsemesteret, og resten ble dekket av Legmannsrådet, heter det i årsberetningen for 1968.

Retrettvirksomhet var den annen viktige sak som stod på programmet. Etter en grundig diskusjon på flere møter ble det nedsatt en retttekomité bestående av Sonia Mortensen, p. Dahl og fru Paus med tanke på å arrangere en månedlig retrett, åpen for alle interesserte etter påmelding så langt plassen rakk.

I løpet av høsten ble det holdt to retretter, den ene på Lunden med p. Boers O.F.M. som innleder, og den annen på Enerhaugen ledet av p. Rieber-Mohn. Interessen var ganske stor, og arbeidet vil bli ført videre i 1969.

Etter anmodning av biskopen har Legmannsrådet v/formannen påtatt seg å finne frem til et utvalg for å undersøke hvilke steder i Oslo-området som vil være mest egnet for fremtidige misjonssentra. Spørsmålet, som er av stor betydning å få klarlagt så snart som mulig, krever både statistisk materiale og eksperthjelp. Hittil har man bare gjort forberedende undersøkelser, og arbeidet vil først komme i gang for alvor i 1969.

For å følge opp resultatene fra Legmannskongressen i Rom høsten 1967 ble det i juni måned holdt et tre dagers europeisk legmannsmøte i Morsbach i Sveits. Legmannsrådet fikk innbydelse til å sende en representant som ville få reiseutgiftene dekket. Dag Resser var rådets utsending, og også eneste representant for Skandinavia, til møtet, som behandlet dialogen innen Kirken og et fortsatt europeisk samarbeide.

Av virksomhet forøvrig kan nevnes at brosjyren «Katolske kirker i Norge» på Legmannsrådets initiativ og medvirkning ble trykket i nytt, korrigeret opplag og sendt rundt til hoteller, reiselivsorganisasjoner og katolske menigheter. Videre var Brita Paus Legmannsrådets representant i komiteen som forberedte Kirkens 125 års jubileum i Norge i september.

Gjennom de av medlemmene som representerer katolske organisasjoner har Legmannsrådet holdt seg ajour med legmannsarbeidet i bispedømmet og diskutert mulighetene for større aktivitet og kommunikasjon. Enkelte idéer er blitt lagt til side i påvente av et samarbeide med de nyopprettede menighetsråd.

DØDSFALL

Den 10. april 1969 døde på sykehuset i Levanger *Karl Kristian Hildrum*, 40 år gammel. I over 12 år var han lenket til sykesengen, rammet av poliomyelitt. Fullstendig lammet, kunne han bare bevege hodet og var henvist til gode menneskers hjelp. I og for seg skulle man anta at et slikt liv måtte leves skilt fra all offentlighet, at han altså liksom kun var den «passive» uten å kunne gi noe igjen. Men dette var ikke tilfellet hos K. K. Hildrum. Han utfoldet en enorm kunstnerisk virksomhet som maler. Hans «materialbilder» er kjent over hele landet og i utlandet.

Vi i Mellom-Norge skylder ham fremfor alt takk for den vakre utsmykning av Stiklestad-kapellet (1966) som han utførte i biskop Ruths oppdrag. Et enestående budskap av en katolsk legmann! I menighetslokalet i Levanger finnes en serie av H's bilder (1967). Man kan vel uten overdrivelse påstå at dette er et kunstverk som ikke finnes maken til i hele landet. Alle bilder er malt med munnen!

Hver måned ble den hellige messe feiret ved hans sykeseng. Det var bestandig oppløftende og inspirerende å få oppleve hvor bevisst og aktivt han deltok i den hellige handling. K. K. Hildrum levde sitt liv både i skyggen og i lyset av korsets mysterium. Korset over hans sykeseng er et av hans fineste verker.

Hans lidelse og virke er et levende bevis på at «ordet om korset er for dem som er kalt Jesus Kristus som Guds kraft og Guds visdom» (1. kor.).

A. Kulbach SS.CC.

Formann er Hans C. Christensen.

Hr. redaktør.

I St. Olav nr. 6 i år skriver pater Thorn I at formelen «troen alene» er et «rett og treffende uttrykk for den katolske tro». Dette er faktisk helt nytt for meg, og jeg tror for de fleste katolikker, — og protestanter med. Hittil har vel denne formelen vært betraktet som mer dekkende for ortodoks luthersk lære. Ja, Regin Prenter går i sin bok «Protestantismen i vår tid» så langt som å si at «Hele reformasjonens budskap ligger innesluttet i ordet «ved troen alene»». På denne bakgrunn virker det noe søkt, og lite i overensstemmelse med vanlig sprogbruk, å påstå at formelen også gir et treffende uttrykk for det katolske syn på rettferdiggjørelsen.

I den norske 1938-utgaven av Det nye testamente finner vi i saksregisteret under *Rettferdiggjøringen* at vilkårene for den er: a) troen, b) troen alene ikke nok, c) gjerninger. En rekke skrifthenvisninger er gitt for å klargjøre dette. Vi skal her nøye oss med å gjengi noen relevante steder hos Paulus:

- * «Men fordi vi vet at mennesket ikke blir rettferdiggjort ved lovens gjerninger, men ved troen på Jesus Kristus, så tror vi også på Jesus Kristus, så vi kan bli rettferdiggjort ved troen på Kristus og ikke ved lovens gjerninger; for ved lovens gjerninger blir ikke noe kjørt rettferdiggjort.» (Gal. 2, 16.)
- * «For Han vil gjengjelde hver og en etter hans gjerninger, med evig liv dem som holder ved i god gjerning og søker etter herlighet og ære og uforgjengelig-het.» (Rom. 2, 6.)
«For ikke de som hører loven, er rettferdige for Gud, men de som handler etter loven, skal bli rettferdiggjort.» (Rom. 2, 13.)
- * «Om jeg hadde tro, så jeg kunne flytte (Forts. neste side)

fjell, men ikke hadde kjærlighet, da gagnet det meg ingen ting.» (Kor. 13, 2.)

* «Men nå blir tro, håp, kjærlighet, disse tre, stående, men størst av dem er kjærligheten.» (Kor. 13, 13.)

Det forekommer meg at formelen «troen alene» gir en lite treffende, nærmest uriktig sammenfatning av ovenstående Paulus-sitater. Ifølge pater Thorns artikkel skulle derfor Paulus selv være kvalifisert til karakteristikken at han «ikke kan ha lest, eller i det minste ikke forstått» sine egne brev til romerne og galaterne.

Det ville føre altfor langt å referere alle andre steder i Det nye testamente som omhandler temaet tro, kjærlighet og gjerninger i relasjon til rettferdiggjørelsen. Men det inntrykk disse steder etterlater, er etter min — og jeg tror faktisk etter katolsk oppfatning — mer nyansert enn hva formelen «troen alene» ifølge vanlig sprogbruk evner å uttrykke.

På denne bakgrunn forekommer det meg temmelig uvesentlig om ordet «alene» skal være med eller ikke i Rom. 3, 28 og Gal. 2, 16. For det å rive et enkelt bibelsted løs fra den store sammenhengen har vel alltid vært betraktet som en elementær fallgrube. Men siden pater Thorn nevner Jerusalem-Bibelen, kan det likevel bemerkes at den engelske 1966-utgaven *ikke* har med ordet «alene», til tross for at den tidligere franske utgaven ble benyttet som forbilde og referanse ved utarbeidelsen av den engelske oversettelse, som forøvrig er et originalt og selvstendig arbeide ut fra de bibelske grunntekster.

Som det vil fremgå av det ovenstående, finner jeg det vanskelig å være enig med pater Thorn i at formelen «troen alene» er et adekvat uttrykk for hva som er sann katolsk tro. Jeg er heller ikke enig i hans økumeniske begrunnelse for å bruke formelen. Økumenikk består ikke i tåkelegging av motsetningene, men i å vise broderlig sinnelag og gjennom en åpen dialog lære hverandres oppfatninger bedre å kjenne.

Og så noen resultater fra en liten privat gallup. Det spørsmål jeg stilte var «Hvilke

av følgende to formuleringer mener du er den mest dekkende for hva som er nødvendig for menneskets frelse:

1) Troen alene, 2) Tro og gjerninger?» Av de spurte mente 13 katolikker og 3 protestanter at «Tro og gjerninger» var den beste formuleringen, mens 1 protestant holdt på «Troen alene». Svarene må naturligvis sees på bakgrunn av hva de spurte selv legger i dem, og 7 av de spurte tilføyde at ingen av formuleringene gir fullgode uttrykk for hva som er nødvendig for menneskets frelse. Av denne lille gallupen vil jeg ikke trekke andre konklusjoner enn at formelen «troen alene» ihvertfall ikke av katolikker oppfattes som et *treffende* uttrykk for den katolske tro. Jeg er ikke engang sikker på at «læren

om vår rettferdiggjørelse ved troen alene er noe som våre lutherske brødre forstår», idet jeg da ikke først og fremst tenker på teologene, men på «vanlige» protestanter.

En formulering er hensiktsmessig når den oppfattes i overensstemmelse med det meningsinnhold som er lagt i den. Det er min ærbødige påstand at formelen «troen alene» av folk flest ikke oppfattes som et fullgodt uttrykk for den kristne læren om rettferdiggjørelsen. Enten tar da «folk flest» feil, eller også — og det er min oppfatning — er ikek «troen alene» en hensiktsmessig formulering.

Det som jeg derfor først og fremst argumenterer mot, er ikke det meningsinnhold som pater Thorn legger i formelen «troen alene», for dette meningsinn-

MARIAKONGREGASJONEN, OSLO

Søndag 4. mai: RETRETT på Vor Frue Villa, Ullernchausséen 52, fra kl. 9.45—17. Leder: Pater Hölscher.

Kolsåsbanen fra Nationaltheatret kl. 8.40 (eller 9.10). Alle katolske damer er velkomne. Liste utlagt på St. Josephs Institutt. Meldes i tlf. 20 27 35. Listen inndras onsdag 30. april.

Onsdag 7. mai: Messe i St. Olavs kirke kl. 19. Deretter samvær i foreningslokalet med kåseri av Odd Barra: «Spredte inntrykk fra en Afrikatur». Alle interesserte damer er velkomne.

BERGEN

Gode Bergens-firmaer

1/8 Kr. Madsens Bok- og Papirhandel

Bryggen 5 - Loppen - Telefon 11 482

BERGEN

HOPSDAL & DAHL A/S

Aut. Installatør, Radio- og Utstyrsforretning

TORNØEGÅRDEN - BERGEN

K. & J. SOLHEIM

Kjøtt - Pålegg - Delikatesser Egen Pøsefabrikk

Solheimgt. 25

Tlf. 99 016

Bergen

ERLING KRAGE A/S

PRYD- OG BRUKSKUNST

Bergen

Telefon central 14 110

Telegramadresse: «Kjell»

VESTA • HYGEA

MED TANKE PÅ FREMTIDEN

FLYGEL - PIANO ORGELFABRIKK

Jacob Knudsen

Dan Hansensgt. 9

Johan H.
BENZON
A/S

En gros - Telefon 10 106

Eches Farvehandel

NYGÅRDSGT. 19

hold blir ikke presisert i hans artikkel. Derimot mener jeg på bakgrunn av vanlig sprogbruk å ha påvist at det er både upe-
dagagogisk og forvirrende å bruke denne
formel som et rett og treffende uttrykk
for den katolske tro, ihvertfall i et blad
som St. Olav som jo ikke først og fremst
henvender seg til teologer, men til van-
lige mennesker.

Magne Kringlebotn.

«Herre, send nye krefter og villige hen-
der til din vingård. Berør de unges sinn
med din nåde. Kall dem til kamp for ditt
rikes fremgang. La en særlig appell gjelde
ungdom hvis evner gjør dem skikket til
å leve et liv viglet til ditt verk og i din
Kirke. Ungdom som er villig til å gi seg
din hellige vilje i void — uten å ense hva
kallet vil koste. Gi dem evangeliets sanne
ånd, gjør dem til hellige, uredde prester,
brodre og søstre, hver på den plass du i
din visdom vil gi dem i Kirkens mang-
foldige arbeidsfelt.»

(Fra bønnedagen for preste- og
klosterkall den 20. april.)

● Fire prester og en ordenssøster
ble nylig arrestert i Washington
under en protestaksjon mot en fa-
brikk som fremstiller napalm.

GRAMMOFONPLATER I TOPPKLASSE

Kirkemusikkens største verk fra gammel og ny tid —

Folkemusikk og religiøse riter fra hele verden —

Historisk musikk med de riktige instrumenter —

Av nye innspillinger kan nevnes:

1. PENDERECKI: Lucaspasjonen. Et storslagent verk fra nåtiden som griper og ryster. To plater og ill. hefte i kassett. Ste. kr. 96.—
2. MESSIAEN: Turangaliasymfoni + TAKEMITSU: Skritt i november, med gammeljapansk lutt, bambusfløyte etc. To plater ste. kr. 76.—
3. ORTODOKS liturgisk sang (Østkirkens) kr. 32.—
4. MONTEVERDI: Orfeo. En innspilling som har vakt stor oppmerksomhet i hele verden. Utsøkte gamle instrumenter. 3 plater i kassett. Ste. kr. 96.—

Stort utvalg og priser fra kr. 12.—

ST. OLAV BOKHANDEL, Akersv. 5, Oslo 1. Tlf. 20 72 48

OSLO

Johan Olsen & Sønner

Entreprenørforretning

Etabl. 1896

KONGENSGT. 17 VII - SENTRALBORD 42 99 90

THRONSEN & CO.
BOKTRYKKERI

Bernb. Getzgt. 3 b, Oslo
Telefon 20 40 02 - 20 70 02

KVALITET I
KJØTT, FLESK OG
PØLSEVARER

Jens J. Andersen
TØYENGT. 2, Oslo

TÅSEN BOK- OG PAPIR A/S
ERLING THORNE

Kaj Munks vei 41, Oslo 8
Tlf. 23 02 40

Allslags snekkerarbeid utføres

REIDAR MYRVOLD & SØNN

Gladsvei 23, Grefsen
Tlf. 21 18 32

C. Tennant Sons & Co. A.s

Tollbodgaten 27 - Oslo - Telefon 42 18 94

Byggevarer - Beslag - Ovner
Verktøy - Fliser - Linoleum
Tapeter - Farvehandelvarer
Kjøkkenutstyr

THIIS & CO. A/S

Haakon VII's gt. 1, Oslo
Sentralbord 41 77 30

T. S. JACOBSEN

BEGRAVELSESBYRÅ

Ullevålsvn. 1 - Oslo

Tlf. 20 79 06 - 20 79 05
Privat 55 77 87 - 69 43 72

«Den skamløse gamle dame»

«Den skamløse gamle dame» er en av disse små, sortkleddede madamer — nøysomme, travle, realistiske — som befolker det franske gatebilde. Riktignok er filmen bygget over en novelle av Berthold Brecht, men det forhindrer ikke at både hovedpersonen og hele miljøet omkring henne fremstår som typisk fransk, nærmere bestemt, typisk Marseilles preget. Marcel Pagnols skikkelser kunne godt holdt til i samme gate.

Madame Bertini har slitt livet gjennom for mann og barn. Alltid har hun stått til tjeneste for de andre, aldri påskjønnnes hennes trofaste strev av det egoistiske avkom. Taus og resignert går hun sin vei gjennom livet. Selv dagen mannen hennes begravnes, må hun stå i og lave mat for familien. Hun mukker ikke. — Nå som hun er blitt enke, ventes det av henne at hun, tross sin beskjedne pensjon, fremdeles skal få lov til å stå til disposisjon for de andre, inntil hun, stille og sømmelig, svinner bort og finner en plass ved siden av mannen under marmormonumentet på kirkegården.

Men Madame Bertini er ikke som andre enker. Hun nekter å la seg begrave levende av slekt og venner. Bak resignasjonens maske, bor det en uavhengig og viljesterk dame med sterk appetitt på livet. Nå er anledningen der; hun kan gjøre som hun vil. Endelig skal de skjulte drømmer virkeliggjøres. — I filmen blir vi vitne til et slags mirakel i sent tempo — litt som en tør kvist foran et filmkamera, folder ut bladene i solens varme. Til å begynne med merker vi det bare på blikket: et nysgjerrig glimt, noen raske, stjålne øyekast i retning kinoannonser, bilutstillinger, supermarkeder. Snart oppdager vi henne på restaurant; hun spanderer kjøretur med kusk og vogn, hun skaffer seg nye venner, deriblant en søt ung pike av noe tvilsomt rykte. I dette selskap begir hun seg på veddeløp, hun går på klubb om kveldene, og som høydepunkt på alt, kjøper hun seg — etter inngående for-

OBS: Bestilling på abonnement, annonser, og henvendelser vedrørende adresseforandring, kontigent o.l. bes vennligst rettet til bladets ekspedisjon: St. Olav Bokhandel, Akersveien 5, Oslo 1. Tlf. 20 72 48.

handlinger — en brukt Renault og drar avgårde med vennene på ferietur. Familien er rystet, men «den skamløse gamle dame» lar seg ikke affisere. Suverent avfeier hun alle innvendinger, og hun unngår forsøkene på å fange henne inn i den gamle rollen. Hun akter å beholde sin nyvunne frihet.

Allikevel ligger ikke filmens fineste poeng i den gamle dames «revansje» over familien, selv om det bidrar til god komedie. Det som gir beretningen mening er hennes oppdagelse av livets rikdommer, nå som hun har overskudd og mulighet til å glede seg over dem. For første gang har hun råd til å gi etter for plutselige innfall, og det gjør hun med skøyeraktig fryd. Hun opplever tilværelsens poesi. Hun dveler ved et landskap, lar seg trollbinde av lysblinkene over vannet en sommernatt. Hun gleder seg over de unges kjærlighet. Hun gleder seg over å kunne gi til andre. Med andre ord, hun lever opp, kort og intenst — inntil lyset en dag plutselig er utbrent.

Madame Bertini spilles glimrende av den aldrende skuespillerinne *Sylvie*, ennskjønt «spille» er kanskje ikke ordet for å karakterisere en fremtoning der hver stavelse, hver trekning virker så spontan og autentisk. Det samme gjelder forøvrig hennes medspillere. Selve filmen, som regissøren *René Allio* har æren for, er blottet for alt artisteri. Den unngår spesielle kameraeffekter. Den er til tider nesten uestetisk saklig, som mange verk i tredveårenes franske filmtradisjon. Det er det menneskelige som opptar filmskaperen og det registreres med slik finesse at det oppnår en egen monumentalitet. Filmen trenger ingen kommentar, den beviser ingen tese, den er sitt eget, meget menneskelige budskap.

E. D.

LØSSALG AV ST. OLAV

I GRUNDT TANUMS
BOKHANDEL,
UNIVERSITETS-
BOKHANDLENE
I SENTRUM OG PÅ
BLINDERN

ST. OLAV

KATOLSK TIDSSKRIFT FOR RELIGION OG KULTUR

Ansvarshavende redaktør: Åge Rønning.

Faste medarbeidere: Hallvard Rieber-Mohn O.P., D. J. Boers O.F.M.,
Bitten Sand og Jan Cato Mollestad.

Redaksjonens adresse: Akersveien 5, Oslo 1, telefon 20 72 26.

Redaktøren privat 28 01 04.

Ekspedisjon og forlag: Akersveien 5, Oslo 1.

Kontortid 9—16. Lørdag 9—14. Telefon 20 72 48.

Abonnement (direkte ell. gjennom postkontorene. Kr. 25 pr. år, kr. 12,50 pr. ½ år. Utlandet kr. 30.

Annonser: 10 dager før utg.dagen.
24 nr. årlig. - Postgiro 204 648.